

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A só is megdrágult.

Makó, jul. 20.

A só is megdrágult. Ez a hír bizonyára nem lep meg senkit. Most, amikor minden megdrágul, miért ne drágulna meg a só is. Elvégre a só is primitív szükséglet. Épp úgy, mint a kenyér, meg a hus. Mivel pedig a kenyér és hus is drága, meg kellett drágítani a sót is, hogy az is nem drága, hanem drágább legyen. Ezuttal változatosság kedvéért a kormány stájerolt, nem a pék és nem a mészáros. Fölemelték az adót, a balkáni kereskedelmi szerződésekkel meg fogják drágítani a hus árát; tavaly az autonóm buzavámmal megdrágították a kenyér árát, most meg a só megdrágításán van a sor.

Hivatalos kommunikén azt mondják, hogy csak egy fillérrel emelték a só árát. Ebben azonban tévednek a hivatalos kommunikék, mert például Nagykanizsán egy koronával drágább ma a só, mint tavaly, Orsován pedig fél koronával drágult a só ára. Ezek a koronás és félkoronás differenciák az árban úgy támadtak, hogy a sószállítás, befuvározási és sóberakási illeteket lényegesen fölemelték. A mármárossziget—nagykanizsai viszonylatban százhetvenhárom fillér fuvar szedtek be két esztendővel ezelőtt, míg a múlt év első napja óta száznyolevannégy fillért szednek be. Tehát csak fuvarban tizenegy fillér az emelkedés. Már most érthetetlen, hogy akkor, amikor a kormány szubvenciókat és tarifakedvezményeket ad gazdag vállalatoknak, miért nem ad tarifakedvezményt a saját vállalatának, a saját produktumának, pláne akkor, amikor ez az árucikk a szegény ember háztartásának fontos és nélkülözhetetlen szükséglete.

De hát, talán kár is, megütödnünk azon, hogy a kormány megdrágította a só árát. A mi kormányaink antiszociális érzékéről már

elégyszer meggyőződhattunk. A kormányok kezében mi nem vagyunk egyéb adózó alanyoknál. Mivel pedig régi igazság, hogy a nemzet jólétének a fokmérője a nép adózó képessége, ennél fogva úgy látszik, hogy a kormány az adóemeléssel ki akarja próbálni rajtunk, hogy milyen gazdag az ország. Ki akarja próbálni, hogy mekkora az adózó képességünk, meddig bírjuk, mennyit tudnak belőlünk kisorsfolni, ki-tránszferálni, kiexekválni.

Ezekkel a kísérletezésekkel azonban jó lesz egy kissé óvatosabban manipulálni. Elvégre mindennek van határa, még a mi adózó képességünknek, a mi béketűrésünknek is. Keresőképességünk most sincs arányban szükségleteink drágaságával. Jó lesz ezt tudomásul venni, mert megeshetik, hogy egy napon az emberek kimondják az adóbojkottot. Nem fizetnek, mert nem tudják tovább fizetni a direkt és indirekt adók légióit. A türelmünk fogytán van.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jul. 20.

Vége felé közeledik a felirati vita Nagy érdeklődéssel várják Justh Gyulának, a függetlenségi és 48-as párt elnökének felszólalását aki ma fogja elmondani beszédét. Justh Gyula a folyosón azt mondja, hogy gyengülkedik s ezért csak röviden fogja álláspontját kifejteni, de el kell mondania a véleményét a kormányzati rendszerről. Gróf Apponyi Albert is nagy iratcsomóval jön, záróbeszédére készül ha ma sorra kerül. Elterjedt hírek szerint augusztus negyedikéig a Ház befejezi az államszükségletek tárgyalását és azután szeptember végéig nyári szünetre elnapolja magát. A felirati vita befejezése után a többi javaslatoknál nem lesz hosszabb vita. A pártok csak álláspontjuk leszögezésére fognak szorítkozni.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Elnök bemutatja az állami tisztviselők kolozsvári kongresszusának feliratát. Bejelenti, hogy Németh Károly lemondott bíráló

bizottsági tagságáról, mert a mandátuma ellen a Kuriánál petíciót adtak be.

A bíráló bizottsági tagok folytatólagosan leteszik az esküt.

Elnök jelenti, hogy csak egy interpellációt jelentettek be. Gróf Batthyány Tivadar fog interpellálni a szegszárdi szőlők rekonstrukciójáról tárgyában.

Következik a felirati vita folytatása.

Rónay Ernő (munkapárti) azért szólal föl, hogy tiltakozzék az ellen, hogy a régiebb képviselők előjogokat vindikáljanak maguknak. (Derültség.) A felirati javaslatához szíva kijelenti, hogy az önálló bank és az önálló vámterület káros az országra. (Zajos ellenmondás bairól.) Az általános és egyetemes választójogot csak akkor fogadja el, ha biztosítva látja a parlamentnek magas szintjét. Foglalkozik Pop-Csicsó István beszédével, amelyet még a baloldalon is helyeseltek.

Justh Gyula: Mindenkinek helyeseltünk, aki igazat beszél (Ugy van.)

Rónay Ernő: Végül tiltakozik az ellen, hogy az ő mandátuma nem volna tiszta. A többségi felirati javaslatot fogadja el.

Haller István: Nincs a szabadelvű rendszerrel egy véleményen, azért mert annak harminc éves múltja semmi produktív nem termelt. Kijelenti, hogy hatvánhét óta a magyar nemzet nem haladt közjogilag egy lépést sem, holott elődeink a kiegyezést úgy csinálták meg, hogy annak fokozatos megvalósításával Magyarország már nem kellene egy-egy gazdasági engedményért küzdeni. (Helyeslés a baloldalon.) A tudalalon látunk több multimilliomost.

Nagy József: Mutasson egyet.

Justh Gyula: Tízet is mutat-hat.

Haller István: Ez azt jelenti, hogy az ország szegény maradt és csupán egyesek gazdagodtak abban az egyenlőtlen harcban, amelyet a nagy tőke küzdött meg a kis emberrel és ahol a kis ember mindig alul maradt. A igazi munkát mi végezzük Gróf Zichy János kilépett a néppártból elveinek fontartása mellett, tehát a munkapártban is követi azokat. Hogyan fér össze Várady Zsigmondnak liberalizmusa, amellyel a szekularizációt hirdeti, Rudnay és Richter képviselők liberalizmusával. Rudnay könyvet adott ki a liberalizmus ellen. Beszél a választási visszaélésekről és kijelenti, hogy ezt a többséget még egyszer nem lehetne összehozni. Most cinikusan hallgatják a leg-hallatlanabb brutálításokat. A kuriai biráskodással nincsen megelégedve. (Ohó! jobbról.) Hivatkozik Hie

ronymy Károly miniszterre, aki 1901-ben már beszédben fejtette ki a törvény hiányosságait. A választói törvényt reformálni kell. Nem bizik abban, hogy a választói reformot igazságosan fogja a munkapárt megérinteni. Követeli az általános titkos egyenlő választói jogot. (Éljenzés balról.) Foglalkozik a trónbeszéddel és kimutatja, hogy az összes trónbeszéd egyazon sablon szerint készülnek. Foglalkozik Richter János tegnapi beszédével, amelyet a pápi osztályra nézve károsnak tart.

Szmrecsányi György: Stréber! Ugy van! (Zaj, elnök csenget.)

Haller István: A papok védelmében támadja Richtert.

Kende Péter: Nem a papokat bántotta, hanem a néppártot. (Zaj. Elnök csönget.)

Haller István: A papokat általánosan vádolják, hogy kegyesszerekkel korteskedik. Ez sem igaz. (Zaj.)

Rudnay Béla: Mindnyájan tapasztaltuk. (Zaj.)

Haller István: A néppárt nem izgat a felekezetek ellen. Az embert mindenki tisztelettel valláskülönbség nélkül. (Ellentmondások.) Áttér a részletfizetési üzletek káros hatására. Beszél a szövetkezetekről és az iskolák államosításáról, a mely utóbbinak természetesen ellensége. Befejezem beszédem.

— Helyes — kiáltják jobbról.

Haller István: Ha a tudalal annyira örül, van nekem itt még anyagom.

Szmrecsányi György: Ugy van! Helyes! beszélj még egy óráig!

Haller István: Tovább beszél. A munkapárt közgazdasági tevékenységéről szól, de öt perc múlva elfogadja a néppárt felirati javaslatát és befejezi beszédét.

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Justh Gyula beszél

a felirati javaslat ellen. A parlament és az alkotmány — úgy mond — a választások óta romokban hever. A felirati vitát az adott körülmények közt nem lehet elítélni.

Majd ha sérelmeink megszűnnek, majd ha sebeink nem ujulnak fel lépten-nyomon, majd ha lesz megfelelő népképviselőnk, akkor csakugyan náink is alárendelt jelentőségű lesz a felirati vita, de addig, ennek jelentőségét kisebbiteni nem lehet. Különösen most, mikor a legközelebbi szomorú események és *tatárjárás*hoz hasonló választási küzdelem alatt ezernyi sérelem esett az alkotmányon.

Felsorolja a választási visszaéléseket. A kormány egyetlen cét

tűzött ki a választásokban: a függetlenségi párt teljes letörését. E célra szentnek tartott mindenféle eszközt, melyeket aztán a kormány megyei basái, a főispánok tüzzel vassal alkalmazásba vettek.

Sok helyen a csendőrség egyenes utasítást, rendeletet kapott arra, hogy a választási küzdelmekben a kormány jelöltjeit támogatassa és segítse diadalra.

— *Hambach István*: Ez nem igaz, hazugság!

— *Justh*: Nem tudom, ki volt a közbeszóló képviselő, kéri az elnököt, hogy az ilyen inzultusokkal szemben védekezze meg. Mert ha nem kap az elnöktől elégtételt, kénytelen ezt magának úgy megszerezni, a mint tudja.

— Elnök kijelenti, hogy a közbeszólása után mindjárt rendretasította a közbeszólót.

Justh folytatja beszédét. Tovább sorolja a választási visszaéléseket s kijelenti, hogy ezeknek a megszüntetésére csak egy eszköz van, az általános, egyenlő titkos választójognak a behozatala, a melyet halogatás nélkül meg kell valósítani.

Mint hogy több szónok nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja. Következik az

interpelláció.

Az ülés végén gróf *Batthyány Tivadar* a következő interpellációt intézi a földművelésügyi miniszterhez: Tekintettel arra, hogy Szekszárdon és vidékén az ide szülőtermés legnagyobb részét tönkrement, tisztelettel kérem a földművelésügyi miniszter urat, halandó-e az ottani inséges helyrebe jutott szőlősgazdák segélyezése iránt a kellő lépéseket megtenni?

Az interpellációra *Serényi Béla* gróf azonnal válaszolt. Kijelenti, hogy a kormány az inségre jutott szőlősgazdákat segélyezni fogja.

Ülés vége délután 2 órakor.

Városi kubikgödrök.

A főmérnök tervezett.

Makó, július 20.

Lapunk hasábjain már többször szót emeltünk s fogunk is mindig, ha arra alkalom adódik a közintézkedések terén tapasztalható mizériákról.

Ismeretes, hogy a temetőkhöz vezető utakat a város óriási költséggel kiköveztette. Ismeretes az is, hogy a város főmérnöke, aki nagyhangon beszél, de műszaki dolgokhoz annál kevesebbet ért, készítette az ide vonatkozó terveket. S úgy készítette el, hogy e miatt jogerősen fegyelmi vizsgálat is van ellene elrendelve, megcselekedvén azt a viccet, hogy bár a közgyűlés az utak szélesítését 5 méterben állapította meg, ő minden lelkiismeret furdalás nélkül kiadta a négy méteres régi terveket és azokat hajttatta végre, bizonyára nem lévén ideje bokros elfoglaltsága mellett a közgyűlési határozatának megfelelőleg a terveket átváltoztatni. Ebből az esetből azután szép kis kavarodás is támadt, aminthogy ami városi közigazgatásunkban igazán minden valámire való ügyből botrány sül ki.

Szóval a vállalkozó a mérnök ervei szerint köveztet. Az utas-

tet azonban a legtöbb helyütt fel kellett tölteni s ehhez a földet az ut mellett ásott néhol öles mélységű árkokból szedték ki.

Árok másutt is van, bár nem feltétlenül szükséges, hogy egy 36 ezer lakosu városban a főbb utcákon feneketlen mélységű árkok tátongjanak az utcák szépségeinek emelésére és a jól világított utcákban éjjel botorkáló polgárok kezének-lábának, nyakának s egyéb testi épségének állandó veszélyeztetésére. No dehát az esztétikai szempontok figyelembevételének követelése a város főmérnökétől gyönyörnek is sok volna. Ez a kifogásunk, nagylelkű lemondás tolytán, tehát önként eselik.

Az azonban letagadhatatlan tény, hogy a testi épséget veszélyeztető mély árkok az uttest mindkét oldalán megvannak. Betöltetlenül és tátongóan megvannak. Az is tény, hogy az árkok semmiféle *vízlevezető uttal, csatornával, átvezetéssel* nem bírnak. Azt is tudja mindenki, hogy a mostani nyár eleje s maga a nyár is esőzésekben bővelkedett. Ugyannyira bővelkedett, hogy a víz ezekben az árkokban, miután a főmérnök jóvoltából schol le nem folyhat, állandóan meg áll. Nemcsak meg áll, de szaporodik is. A nyári meleg azonban a gödrökben levő állott vizet megposhasztja, a környékbeli lakosok és a közegészségügyének nagyobb öröme.

Panaszt is emeltek már ez irányban a polgármesteri és alispáni hivatalnál. A mérnöki hivatal utasították is, hogy ezt a lehetetlen állapotot szüntesse meg, de a főmérnök a fülebotját sem mozgatja. Végre is ez az indolencia, amelyet a főmérnök a közdolgozók ellátásában nyilvánít, türethetetlen. Itt cselekedni kell, még pedig radikálisan, mert azt nem nézheti senki ölhetett kézzel, hogy a város közepéből, a város főmérnökének saját sütetű és találmányu utrendezési tervei miatt, maláriás fészkek válnak.

Ajánljuk a városi főorvos ur figyelmébe, hogy körutja alkalmával közegészségügyi szempontból tekintse meg ezeket a gyönyörű pocsótákat és a város lakosainak jóvoltát egészségügyi szempontból megóvandó, hangos szóval követelje ezeknek a bűz fészkeknek és bacillus telepeknek betömését.

NAPI HIREK.

— *Justh Gyula* affairje. Országgyűlési tudósításunkban megírtuk, hogy *Justh* mai beszéde közben, a mikor a függetlenségi párt vezére a választási visszaélésekkel foglalkozva a csendőrknek adott utasításokról is szólt, *Hambach István* képviselő közbeszólott, hogy — ez nem igaz, hazugság. — *Justh* e közbeszólás miatt mindjárt az ülés után *Batthyányi Pál* gróf és *Eszterházi Mihály* gróf képviselők útján provokáltatta *Hambachot*. *Hambach* még nem nevezte meg segédeit.

— *Csanádmegye főispánjai*. Ismeretes, hogy *Csanádmegye* törvényhatósági bizottsága a május havi közgyűlésén *Farkas József* bizottsági tag indítványára kimondotta, miszerint a közgyűlési terem számára megfesteti *Mesko*

Sándor dr. és *Návay Tamás* volt főispánok arcképeit. A vármegye törvényhatósága ugyanakkor 4000 koronát szavazott meg az arcképek festésére. Minthogy azonban a vármegyének az arcképek festésére nem volt költségvetésében fedezete, a törvényhatóság mai rendkívüli közgyűlésén visszatérítés kötelezettsége mellett a 4000 koronát a munkás segély alpból vette kölcsön.

— *Vizsgálat a tanfelügyelő ellen*. Olvasó közönségünknek még élénk emlékezetében él, hogy *Polyánszky László* tanfelügyelő a legutóbbi országgyűlési képviselő választás alkalmával maga elé idézte a tanítókat és terrorizálta őket, hogy *Rényi József*re a munkapárt jelöltjére szavazzanak. Az ismeretes, hogy a tanfelügyelőt ezért a tulkapásért feljelentették a szegedi királyi törvényszéknél, hol az ügyész a vádképviselést elvállalta, és elrendelte ez ügyben a nyomozást.

— *Részvét Balku Gyula fölöött*. *Tarnay Ivor* vármegyei főjegyző, mint a mai rendkívüli megyegyűlés elnöke kegyeletes szavakkal emlékezett meg megnyitó beszédében az elhunyt *Balku Gyuláról*, nyugalmazott megyei árvaszéki pénztárosról s egyben indítványozta, hogy az elhunyt érdemei a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítkessenek meg, a gyászoló családhoz pedig részvétirat intéztessek. A közgyűlés a főjegyző indítványát elfogadta.

— *Inségkölcson leírása*. *Csanádmegye* törvényhatósága az 1906. évi rossz gazdasági év alkalmával inség segélyt folyósított a vármegyei községek lakóinak, melyet azok már csaknem teljesen visszafizettek. *Pitvaros* község lakói azonban még 140 koronával, *Királyhegyes* község lakói pedig 860 koronával tartoznak még inségkölcson fejében a vármegyének. Minthogy az adó sok legtöbbje elhalt, az életben maradtak nagyobbára oly szegények, hogy fizetni nem képesek, ezért úgy *Királyhegyes*, mint *Pitvaros* község képviselőtestülete a fennmaradó inségkölcson tartozásnak elengedését kérte a vármegyétől. A kérelemnek a vármegye törvényhatósági bizottsága mai rendkívüli közgyűlésén helyet is adott.

— *A városi szegények segélye*. Ha valaki a hónap utolsó napján a városi széképületbe megy fel, azt tapasztalja, hogy a lépcső mindkét oldalát, de még a folyosót is öreg, törődött, beteg, nagyobbára nyomorék emberek foglalják el. Nem kell megkérdezni senkit, hogy kik ezek? Mindenki látja, hogy ezek a város szegényei, kiket a közpénztárból havi segélyben részesítettek. Szép és humánus dolog a várostól a szegények gyámolítása, de annak módja ellen, mellyel azt Makón gyakorolják, épen a humánus szempontból lehet kifogásokat felhozni. Mert nem szép dolog az, hogy azok a szegények odakényszerítetnek minden hó utolsó napján a városhoz s a köztük levő sok szemérmes szegény a járó kelők elől szegyenkezve bujni kénytelen az oszlopok vagy társa megé. Viszont az sem helyes és nem méltó Makó városához, mint erkölcsi testület, hogy ezeket a szegény, nyomorult, beteg öregeket az ő fogyatékos ruháikban odakény-

szertí a városházára. Az ekként nyújtott segélypénz már nem nevezhető segélypénznek, hanem szegénypénznek. A humánus szempontokon kívül egy visszaélésnek korlátozása is sürgeti ezen tartáhatatlan rendszer megváltoztatását. Ez pedig nem más, mint hogy van rá többször eset, hogy egyik vagy másik szegény felveszi betegnek állított, vagy meg nem jelenő társának havi segélyét. Így igen sok visszaélés történik a segélyek kiosztása körül, mert az ilyen felvevő vagy nem adja át a segélyt, vagy olyan szegény részére veszi azt fel, ki már régen a temetőben alussza örök álmát. A városi segélyosztás tehát eszerint úgy humánus szempontból, mint a rend szempontjából is kifogásolható, azért célszerű volna azt, a kisbírók által kikézbessített és pedig valami iv mellett, melyen a szegények neveik aláírásával vagy valamiként igazolnák a segély átvételét.

— *Szabadságon*. *Bagaméri Sándor* megyei irnok betegségére való hivatkozással három havi szabadságát engedélyezése iránt folyamodott a vármegye törvényhatósági bizottságához. A szabadságot a mai rendkívüli közgyűlésen engedélyezte a megyebizottság.

— *Felemelt fizetések*. *Battonya* község képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésében tekintettel az ide nagy drágaságra, a segéd és kezelő tisztviselők fizetését 20 százalékkal emelte föl. A község határozatát a mai megyei közgyűlésen jóváhagyta a törvényhatóság.

— *Halál idegenben*. Tegnap a késő esti órákban távirat érkezett *Makóra Kuliner Sándor*ökhöz. Reszkető kezekkel bontotta fel az anyát. Mintha sejtette volna vagy előérzet sugta volna, hogy nem jót hoz a távirat. A szegény asszony jól sejtett. A távirat nem hozott jót. Szükszavu volt bár, de elég arra, hogy mély gyászba börtönös egy különben is sokat szenvedett családot. Mindössze annyit tartalmazott a távirat:

— *Jhr Sohn, Julius ist plötzlich gestorben.*

Ami magyarul annyit jelent, hogy *Gyula fia hirtelen meghalt.*

A szegény *Gyula* ugyanis katonán volt *Hercegovinában* *Ottavácson* *Ennek* hirtelen haláláról értesítette a szerencsétlen szülőket a helyőrség parancsnoka. A szülőknél még az a lehetőségük sem volt meg, hogy gyermeküknek temetésén megjelentek volna. Az odautazás négy napot vesz ugyanis igénybe. Az apa ma tudakozódott fia halálának okáról és azt az értesítést nyerte, hogy szívizélhűdés következtében halt meg. A szerencsétlen család iránt általános a részvét.

— *Orvos kongresszus*. Arad város törvényhatósága elhatározta, hogy az aradi orvosszövetség felkeresésére, az Aradon rendezendő országos orvos kongresszus költségeit fedezni fogja. Így azután kongresszus szeptember hó 8-án fog lezajlani Aradon. A terminus és a hely megállapításáról az országos orvosszövetség értesítette a makói fiókot.

— *Csanádpalota megkeresése*. *Csanádpalotán* eddig a szerdai hetivásár nem volt állatfelhajtásai egybekapcsolva. Most a község képviselőtestülete kimondotta, hogy a szerdai hetivásárt állatfej-

hajtással kapcsolja egybe. Erre nézve azonban a közel fekvő községek hozzájárulása szükséges. Ebben az ügyben intézett Csanádpalota község előjárósága ma megkeresést Makó városához, melyben pénteki ülésében dönt a városi tanács.

— **A mi nekünk sincs.** Marosvásárhely város előjárósága alázatos kérelemmel járult a tanács elébe Arra kéri a tanácsot, hogy a levéltár kezelésére vonatkozó szabályrendelet egy példányát küldjék meg nekik. A tanács nem teljesítheti a kérelmet, mert ilyen szabályrendeletünk nekünk sincs.

— **Temetési segély.** A nemrég elhunyt *Pataky Aurél* apátfalvai községi jegyzőnek leánya *Kossa Ernőné* atyja után járó temetési járulék fejében 300 koronát kért a vármegyétől. A temetési segélyt a törvényhatóság mai ülésén folyósította.

— **Nyugdíjazás.** Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága mai rendkívüli közgyűlésén *Árua János* megyei nyomdavezetőnek 441 korona évi nyugdíjat folyósított.

— **Fizetésemelést kérnek.** A városi kisbírók, rendőrök, szolgák tekintettel az ideai nagy drágaságra, nemkülönben arra a körülményre, hogy ők az állam által nyújtott 20 ezer korona segélyből mitsém kaptak, fizetésüknek 20 százalékkal való felemelését kérik. Az indokolt kérelmet legközelebbi közgyűlésén tárgyalja Makó város képviselőtestülete.

— **Tolvaj asszony.** *Vári István*né makói asszony ma délelőtt *Balog Antal* szőlőjéből nagyobb mennyiségű barackot lopott, de tetten érték, miért is megindították ellene az eljárást.

— **Hullaszállítás.** A makói kórházban tegnap elhalt *Suhánszki János* nagylaki földbirtokos, kinek hulláját a hatóság engedélyével ma délután Nagylakra szállították. A hullaszállításnál a hatóság részéről jelen voltak *Csala Károly* rendőrkapitány és *Paku Imre* dr. városi főorvos.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságra jelentkeztek:* *Csiszár János* Gombkötő Juliánnával, *Varga Sámuel* Dobsa Máriával. — *Elhaltak:* *Kis Etel* 2 hónapos, *Szuhánszki János* 46 éves, *Joó József* 73 éves.

Kolozsy Károly
vas és fűszerüzletében egy
tanuló fu
— felvétetik. —

Hatrongyoson, Bakó József szomszédságában féldűlőben levő 7 kat. hold föld örök áron
ELADÓ.
Értekezhetni a tulajdonossal az arad-csanádi vasut mellett Állomás tér 3. szám alatt.
Csávás Juliánna.

A vármegye ügyei.

(Közgyűlés a megyén.)

— Lapunk tudósítójától, —

Makó. jul. 20.

Több sürgős ügy elintézése a vármegyén rendkívüli közgyűlés tartását tette szükségessé. Ez okból *Tarnay Ivor* megyei főjegyző, helyettes alispán ma délelőtt 10 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a vármegye törvényhatósági bizottságát.

Összesen 18 tárgy volt csak kitűzve a mai rendkívüli közgyűlés napirendjére. Gyorsan is végzett velük a törvényhatóság. Különben a rendes közgyűlések nagy tárgysorozatát is hamar szokta elintézni a megyei közgyűlés. Meglátszott ezen is, hogy nyár van, mikor a bizottsági tagok egyéb dolgaikkal vannak elfoglalva.

Vita ugyszólván egy tárgynál sem volt, hanem nagyobbára tudomásul vették az állandó választmány határozati javaslatát.

A rendkívüli közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Tarnay Ivor elnök a közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg. A közgyűlés napirendjére kitűzött ügyek előadói voltak: *Vertán Endre* megyei főjegyző és *Török Gyula* megyei aljegyző.

A jegyzők nyugdíjszabályzata.

A községi jegyzők a múltban illetményeik után 5 százalékot fizettek a nyugdíjra. Minthogy azonban ez a hozzájárulás túl magas volt, a törvényhatóság módosította a nyugdíjszabályzatot, mikor a jegyzők hozzájárulását 2 százalékban állapította meg.

E határozatot jóváhagyás végett a törvényhatóság a belügyminiszterhez küldötte fel. A belügyminiszter azonban telve attól, hogy 2 százalékos hozzájárulás mellett a községjegyzői nyugdíjalap nem fog tudni eleget tenni a jövőben felmerülő nyugdíjazási kötelezettségeknek, nem hagyta jóvá a törvényhatósági bizottság határozatát, hanem utasította azt újabb határozat hozatalra. Egyben a miniszter leiratában kifejezést adott annak is, miszerint nincs kifogása az ellen, hogy a régi 5 % os hozzájárulás kisebb összegben állapíttassék meg.

— A vármegye alispánja a községjegyzők értekezletén megvitatta az ügyet, hol megállapodtak, hogy 4 % -ban állapítják meg a hozzájárulást és a nyugdíjszabályzatot ennek megfelelően módosítják.

A községjegyzői nyugdíjszabályzatnak ilyen irányú módosítását mai rendkívüli közgyűlésén a vármegye törvényhatósági bizottsága is jóváhagyta.

Az ebadó alap felosztása.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a vármegyeyének az 1908. évi ebadó alap megosztására vonatkozó határozatát, hanem kimondotta, hogy az 5562 korona 82 fillérből leutendő 510 korona 60 fillér kiadás és fennmaradó 5052 korona 22 fillérből közigazgatási célokra 2526 korona 11 fillér fordítandó és ugyanennyi fordítandó állategészségügyi célokra is.

A törvényhatóság tudomásul vette a belügyminiszter leiratát.

A makói kéményseprői körzetek.

Makóváros képviselőtestülete június havi közgyűlésén tárgyalásokat folytatott a kéményseprői szabályzat módosítása tárgyában. Ugyanakkor a város képviselőtestülete egy bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy ez terjeszsen a legközelebbi közgyűléshez véleményt a kéményseprői szabályrendelet módosítására nézve.

A bizottság, mint ismeretes, azt a véleményt adta be, hogy Makóváros három kéményseprői körzetbe oszlassék be.

Ez ellen *Ács Sándor* és *Nagy Antal* kéményseprők felebezéssel éltek, jöllehet e tekintetben Makóváros képviselőtestülete még nem határozott.

A törvényhatóság a fellebbezéseket elutasította, mert módjában lesz a törvényhatósági bizottságnak a város képviselőtestülete által érdemben hozandó határozat felülbírálásába bocsátkozni akkor, midőn azt támadják meg felebezéssel.

Battonya földvásárlása.

Battonya község képviselőtestülete kimondotta, hogy a község közelében 120 kis hold földet vásárol legelő céljaira. Egyben kimondotta a község azt is, hogy a megvásárolt 120 kis hold föld vételárának kifizetésére 150 ezer korona kölcsönt vesz fel.

A község mindkét határozata ellen *Heim János* és társai éltek felebezéssel.

Ugy a község határozatát, valamint a felebezést ma délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalta a vármegye törvényhatósági bizottsága és a felebbezés elutasításával jóváhagyta a község képviselőtestületének határozatait.

Földhasznó bérbeadás.

Az igácsi ut mentén *Mírton Ferenc* szélmalmos szomszédságában 730 tanya szám alatt

6 fertály tanyaföld

két tanya épülettel együtt, vagy külön-külön is, valamint a sűrűtanyák fél fertály föld között

több évekre hasznó bérbe
K I A D Ó.

Bővebbet értekezhetni a tulajdonos **Igaz Ferenc**cel

Öt hold föld

a nagylaki határban az aradi út mellett,

melyen most cserép és téglatelep van, a rajta levő összes épülettel és

szerszámokkal együtt örök

áron eladó.

Bővebben értekezhetni: **Demeter Mihály** tulajdonossal NAGYLAKON.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtűsz. (29)

Két menyegző.

Még azt is bejelentette a házigazda, hogy többen férfiak átmennek a Dunán a csárda közelébe, hátha a sebesültek szállításában segíthetnének és így, ha visszatér, majd hirt hoz — ha tud — a főhadnagy urról.

Etelka összetett kezekkel kérte a szives házigazdáját, hogy csatlakozhassék ő is hozzájuk és mehesse a csata színhely közelébe, mert — ugymond — nincs elég ereje ahhoz, hogy a házigazda visszatérteig megélhesse ezt a kétségbeejtő izgalmat; mert ő tudni akarja, él-hal-e az ő férje(?).

De biz a házigazda minden tektória nélkül megmondta a menyecskének, hogy ott semmiféle vászoncselédnek ilyenkor nincs helye. Mással vannak ott most elfoglalva, mintsem ilyen gyenge fehércselédet kisérgessenek. Ott összetipornak, zuznak mindent kimélet nélkül a mi s a kiutba esik akadályul; azért erről a gondolatáról — mintha meg sem született volna — tegyen le. Bizzon a jó Istenben. A főhadnagy ur volt már, úgy hiszi, eddig is elég csatában, ha a Gondviselés megtartotta, ezután is meg fogja tartani.

Ezzel sarkon fordult a házigazda, jó napot kívánva és biztatva a hozandó jó hírrel, sietett a barátait felkeresni, kikkel eltávozandó volt a csata színhelyére.

XVI.

A házigazdának igaza volt, mert aznap, július 2-án, midőn az ágyudörgés már hajnalban megrengette egész Komáromot, kemény napja volt a szövetséges hadak által szorongatott magyar hadseregnek.

Görgei elvesztette a Vág vonalát a Pered-zsigárdi csatájával. Most minden áron keresztül akart törni a Hainau osztrák seregén Komáromnál és egy sikeres hadművelet által mintegy könnyíteni akart a már veszendőbe indult magyar ügyön — alkudozás esetén.

(Folytatjuk.)

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főteri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsis és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránvlemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzín, petroleum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készíttetésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Jutányos áron **ELADÓ** egy szabadalmazott, mérő készülékkel és új hitelesítési bélyeggel ellátott

petroleumtartály.

Megtekinthető:

Papp Gyula

lakatos mesternél.

Ugyanott egy jómagaviseletű fiu **lakatos-tanoncnak**

felvétetik.

Sok pénzt takarít meg

ha hirdetéseit kizárólag a

Makói

„Független Ujság”-ban közli.

A Csokonai-utcában egy sarokház, hol az épület egyik részében 25 év óta kitűnő forgalmu oooo

FÜSZER-üzlet,

ooo másik részében pedig ooo

VENDÉGLŐ

volt, hasznonbérbe **KIADÓ.**

Értekezni lehet a tulajdonossal Csokonai utca. 2745. szám alatt.

Szabó Mihály kiadja

a Dáli-ugarban levő

18 katasztrális hold földjét

vetemény

alá egy évre.

Értekezhetni a helyszínen.

— Tanya-szám 74. —

Ügyes **tanonczul** felvétetnek

Nalász Károly

lakatos és fegyverművesnél.

MAKÓ. Szent István-tér.

Értesítés!

Értesítem a hus- és zsirfogasztó közönséget, miszerint a Korona épületében a Korona-bazár mellett levő

mészár-

székemben

a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő hentes üzletet létesítettem, ahol *finom sertéshusok, zsirnak való, háj- és olvasztott zsír, füstölt, sózott és abált szalonna, nyári és friss kolbász, minden este friss tepertő,* a legjutányosabb árakban kapható.

Nagyobb mennyiségű zsír, vagy zsirnak való vételnél árkedezmény.

Ugyanott mindennap a legszebb és legfrissebb marhahusok kaphatók.

Minden nap friss, gyenge borju hus kapható.

Mészárszékem a délutáni órákban is nyitva.

A t. közönség b. pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel:

Köteles Bálint

mészáros és hentes.

Pontos kimérés!

A legtisztább kezelés!

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat”

krémet

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báját kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél

Lukács Ferenc

„Megváltó” gyógyszertárban, **Aradi-u.**

Telefon szám 95.

ELADÓ

egy vidéki jól berendezett.

kitűnő forgalmu, dohány eladási engedélyvel bíró

VEGYES-

kereskedés.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a „Makói Független

Ujság” kiadóhivatalában.

Kazinczy-utca 3. sz. alatt.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Dessewffy-téren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandóan raktaron tartok legjobb minőségű fűszerárakat, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.

A n. e. közönség b. pártfogását kérve, maradom ooo ooo ooo tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Uj boroshordók

elsősztályu tölgyfából kaphatók a következő olesó árakon:

10 litertől 15 literig, 4 vassal, 1 darab	2 korona 60 fillér,
20 „ 25 „ 6 „ 1 „	4 „ 20 „
30 „ 35 „ 6 „ 1 „	4 „ 50 „
40 „ 45 „ 6 „ 1 „	6 „ „
50 „ 60 „ 6 „ 1 „	6 „ 50 „
70 „ 80 „ 6 „ 1 „	7 „ 50 „
100 „ 110 „ 6 „ 1 „	10 „ „
135 „ 145 „ 6 „ 1 „	13 „ „
200 „ 230 „ 6 „ 1 „	hektoliterre 7 „ 50 „
250 „ 250 „ 8 „ „	8 „ 50 „
1000 „ 1500 „ 8 „ „	ajtóval, hektoliterje 8 „ 50 „
2000 „ 3000 „ 10 „ „	9 „ 50 „

Meghitelesítve, kiforrázva, a munkási állomáshoz kiszállítva és utánvét mellett feladva, előleg beküldése mellett érteendő.

Árjegyeket szüretelő edényekről készséggel küld:

Sztreha Endre kádár,
Munkács, Oroszvég.

Olesó bevásárlási forrás.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos

rőfös árúkat

u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkartonstb. nagyon **jutányos árért árusítom.**

Sok mindenféle **maradék félárban.**

oo Szives látogatásokat kér oo

Tamás Mihály

rőfös divatkereskedő.

Üzlete: **LUD-piacz.**